

BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT VÀ CÁCH PHÒNG NGỪA

Sốt xuất huyết là một bệnh truyền nhiễm cấp tính do siêu vi trùng Dengue gây ra. Bệnh lây truyền do muỗi vằn hút máu và truyền siêu vi trùng từ người bệnh sang người lành.

Muỗi gây bệnh sốt xuất huyết là loại muỗi vằn có nhiều khoang trắng ở lưng và chân thường sống trong nhà, đậu trong những chỗ tối như: gầm bàn, gầm giường, quần áo treo trên vách...chích hút máu người cả ngày lẫn đêm.

Bệnh sốt xuất huyết xảy ra ở tất cả các nước nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới. Ở Việt Nam bệnh xảy ra ở hầu hết các tỉnh, xảy ra quanh năm nhưng thường bùng phát thành dịch lớn vào mùa mưa.

Sự nguy hiểm của bệnh sốt xuất huyết

- Bệnh chưa có thuốc điều trị đặc hiệu và chưa có vắc xin phòng bệnh.
- Thường gây ra dịch lớn với nhiều người mắc cùng lúc làm cho công tác điều trị hết sức khó khăn, có thể gây tử vong nhất là với trẻ em, gây thiệt hại lớn về kinh tế, xã hội.

Những ai dễ mắc bệnh này? Bệnh thường xảy ra vào mùa và nơi nào?

- Bệnh thường xảy ra vào đầu mùa mưa, cao điểm vào khoảng tháng 6-10 âm lịch và giảm dần vào các tháng cuối năm.
- Bệnh thường gặp ở những nơi đông dân cư, vệ sinh môi trường kém.

Biểu hiện của sốt xuất huyết

Thể bệnh nhẹ:

- Sốt cao đột ngột 39 – 40 độ C, kéo dài 3- 4 ngày, khó hạ sốt.
- Xuất huyết (chảy máu) như: xuất huyết dưới da (trên da có những dấu chấm nhỏ màu đỏ, đốm da hay vết bầm).

Thể bệnh nặng: Có thể xảy ra sốc thường xuất hiện từ ngày thứ 3-6 của bệnh, bao gồm các dấu hiệu kèm theo một hoặc nhiều dấu hiệu sau:

- Dấu hiệu xuất huyết: Chấm xuất huyết ngoài da, chảy máu cam, chảy máu chân răng, vết bầm tím chỗ tiêm, ối ra máu, đi cầu phân đen (do bị xuất huyết nội tạng).
- Đau bụng, buồn nôn, chân tay lạnh, người vật vã, hốt hoảng (hội chứng choáng do xuất huyết nội tạng gây mất máu, tụt huyết áp), nếu không được cấp cứu và điều trị kịp thời có thể dẫn đến tử vong.

Cần làm gì khi nghi ngờ bị sốt xuất huyết:

Đưa ngay người bệnh đến cơ sở y tế để khám, điều trị. Nếu bị nhẹ có thể chăm sóc tại nhà bằng cách:

- Nằm nghỉ ngơi.
- Cho uống nhiều nước, có thể cho uống dung dịch Oresol, nước trái cây càng tốt. Cho ăn nhẹ: cháo, súp, sữa.

- Dùng thuốc hạ sốt (uống paracetamol hoặc đặt viên hạ sốt vào hậu môn, không dùng aspirin để hạ sốt).
- Theo dõi liên tục, nếu thấy có bất kỳ dấu hiệu xuất huyết nào hoặc diễn biến nặng hơn (li bì, bứt rút, vã mồ hôi, chân tay lạnh, đau bụng, nôn nhiều) cần đưa ngay đến bệnh viện.

Phòng bệnh sốt xuất huyết:

- Cách phòng bệnh tốt nhất là diệt muỗi, bọ gậy (lăng quăng) và phòng chống muỗi đốt.
- Loại bỏ nơi sinh sản của muỗi, diệt bọ gậy (lăng quăng) bằng cách:
  - Thả cá vào tất cả các vật chứa nước trong nhà (bể, giếng, chum, vại, lu ...) để diệt bọ gậy (lăng quăng).
  - Thu gom, hủy các vật dụng phế thải xung quanh nhà như chai lọ vỡ, ống bơ, vỏ dừa..., dọn vệ sinh môi trường, lật úp các dụng cụ chứa nước khi không dùng đến.
  - Thay nước, thau rửa chum, vại, lu hàng tuần.
  - Bỏ muỗi vào bát kê chân chặn (tủ đựng chén bát), cho cát ẩm vào lọ hoa (bình bông).
- Khi xảy ra dịch cần tăng cường các biện pháp chống dịch, làm giảm nhanh mật độ muỗi trong cộng đồng bằng cách phun hóa chất diệt muỗi vào không gian.